

Kainuun liiton lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Hossan kansallispuistosta

MH § 135

Ympäristöministeriö on pyytänyt 14.11.2016 mennessä Kainuun liitolta lausuntoa ehdotuksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee Suomussalmen, Kuusamo ja Taivalkosken kunnissa sijaitsevaa Hossan kansallispuistoa. Ehdotuksen mukaan kansallispuisto perustettaisiin valtion omistamille maa- ja vesialueille, jotka käyvät ilmi ehdotuksen liitteenä olevasta kartasta.

Hossan kansallispuisto olisi Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvuoden kansallispuisto, josta Suomussalmen kunta on tehnyt aloitteen ja jota Kainuun liitto on lausunnollaan kannattanut.

Erillisliitteenä Ympäristöministeriön lausuntopyyntö liitteineen.

Erillisliite nro: 2

Lakiehdotuksen perusteluosassa on määritelty alueen nykytila, rajausperiaatteet sekä vaikutukset talouteen, organisaatioihin, henkiöstöön, alueen nykykäyttöön, ympäristöön ja yhteiskuntaan. Perusteluosassa on lisäksi todettu, että Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvuoden kansallispuiston perustaminen Hossaan antaa myös kansallispuiston sijaintikunnalle – erityisesti Suomussalmelle – kansallisesti tunnustetun aseman Suomen itsenäisyyspyrkimyksiä ja itsenäisyysiemme säilyttämistä edistävänä paikkakuntana tai seutuna.

Luonnos hallituksen esitykseksi liitteineen on saatavissa osoitteessa www.ym.fi/Ajankohtaista/Lausuntopyynnöt.

Kainuun liitto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kainuun liitto on tyytyväinen siitä, että Suomussalmen, Kuusamon ja Taivalkosken alueille perustetaan uusi kansallispuisto, Hossan kansallispuisto, Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvuoden kunniaksi Kainuun liiton kannattaman esityksen mukaisesti.

Ehdotus noudattelee pääsääntöisesti niitä periaatteita ja rajoituksia, jotka sisältyvät Suomussalmen kunnan 5.5.2015 alkuperäiseen ehdotukseen. Kunnan ehdotus oli laadittu laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Alueen rajaus

Laissa ehdotettu kansallispuiston alue käsittäisi pääosan Hossan Natura 2000 -alueesta (FI1200743) ja Moilasenvaaran Natura-alueen (FI1201013) kokonaan. Hossan Natura-alue pitää sisällään Kuusamon kunnan alueella sijaitsevan Julma-Ölkyn alueen ja Kuusamon sekä Taivalkosken kunnan puolella sijaitsevat osat Somerjärven alueesta.

Kainuun liitto pitää hyvänä sitä, että kansallispuiston alue ehdotetaan rajattavaksi siten, että alueesta saadaan ekologisesti yhtenäinen lisäämällä alueeseen Natura-alueiden välissä oleva Romeikonvaaran talousmetsäalue (640 ha). Matkailullisesti tärkeän Seipiniemen tukipalvelualueen rajaaminen varsinaisen kansallispuiston ulkopuolelle on erittäin perusteltua ja tukee hyvin alueen tulevaa matkailun kehittämistä. Hossan alue on sijainti huomioon ottaen ollut erittäin suosittu retkeily- ja virkistysalue. Saamansa myönteisen julkisuuden ja valmisteilla olevien kehittämistoimenpiteiden ansiosta on odotettavissa, että kansallispuistosta tulee entistä suositumpi ja kansainvälisempi käyntikohde.

Perustettavaksi ehdotetun kansallispuiston alueelle kohdistuu voimassa olevan maakuntakaavan virkistysaluetta ja valtakunnallisesti arvokasta kulttuurihistoriallista aluetta koskevia maakuntakaavavaruuksia sekä kohdemerkintöinä muinaismuistokohteita ja arvokkaita harjualueita koskevia varuksia. Perustettava kansallispuisto edesauttaa Hossan alueen monipuolisten luonto- ja kulttuuriperintöarvojen säilyttämistä ja hyödyntämistä alueen matkailun vetovoimatekijänä. Kansallispuistostatuksen on arvioitu lisäävän Hossan tunnettuutta ja kävijämääriä, mikä puolestaan merkitsee myönteisiä vaikutuksia seudun aluetalouteen ja työllisyyteen. Myönteinen kehitys edellyttää, että alueen hoidosta ja ylläpidosta huolehditaan ja siihen on käytettävissä riittävästi määrärahoja.

Taloudelliset vaikutukset

Kansallispuistostatuksen myötä turvataan Hossan alueen kehittyminen kansainväliseksi luontomatkailukohteeksi ja näin autetaan työpaikkojen syntymistä harvaan asutulle maaseudulle. Tällä hetkellä Hossassa on kävijöitä yli 50 000 retkeilijää vuodessa. Tällä kävijämäärällä retkeilyalueen aluetaloudellinen vaikutus on noin 2,4 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutus 26 henkilötyövuotta. Tavoitteena on vähintään kaksinkertaistaa taloudelliset vaikutukset ja kävijämäärät vuoteen 2025 mennessä (Hossan matkailualueen master plan 2015-2025). Kainuun liitto on osaltaan tukenut hankerahoituksella Hossan alueen matkailun kestävästä kehittämisestä.

Romeikonvaaran alueen poistuminen metsätalouskäytöstä vähentää kunnan työpaikkoja arviolta 1 - 2 henkilötyövuotta ja valtion taloudelliset hakkuumenetykset ovat noin 180 000 - 200 000 euroa vuodes-

sa. Nämä vaikutukset ovat suhteellisen pieniä verrattuna alueelta tulevaan matkailulliseen hyötyyn.

Vaikutukset alueen nykykäyttöön

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että kansallispuiston lainsäädännöllä ja järjestyssäännöillä turvattavan alueen luonnon monimuotoisuuden ja vanhan suomalaisen eräkulttuurin ylläpitämisen lisäksi paikallisten asukkaiden oikeudet, paikalliset kulttuuriarvot ja luontomatkailun tarpeet sekä säilyttää nykyiset porotalouden edellytykset.

Kainuun liitto tukee Suomussalmen kunnan esittämiä näkemyksiä, joiden mukaan kansallispuiston lainsäädännöllä ja järjestyssäännöillä on turvattavan alueen luonnon monimuotoisuuden ja vanhan suomalaisen eräkulttuurin ylläpitämisen lisäksi myös paikallisten asukkaiden oikeudet, paikalliset kulttuuriarvot ja luontomatkailun tarpeet sekä säilyttää nykyiset porotalouden edellytykset.

Suomussalmen kunnalta on mm. tullut esitys siitä, että paikalliset asukkaat saavat metsästää Hossan kansallispuiston alueella metsästyslain (615/1993) 8 §:n mukaisesti, on huomioitu lakiehdotuksessa. Lisäksi toivomus siitä, että kansallispuiston alueella saavat myös ulkopaikkakuntalaiset, jotka kuuluvat paikallisiin metsästysseuroihin, metsästää hirviä, sisältyy lakiehdotukseen. Metsästyskoirien käyttö on myös metsästyksen yhteydessä sallittua.

Lakiesityksen mukaan kansallispuistossa on lisäksi Metsähallituksen luvalla mahdollista poistaa sellaisten pyyntiluvan varaisten riistaeläinlajien yksilöistä, jotka suojelualueen ulkopuolella aiheuttavat uhan ihmisen turvallisuudelle tai omaisuudelle merkittävää taloudellisen vahinkoa.

Kainuun liitto arvostaa valtiovallan halua nimetä Hossan kansallispuisto maamme itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kansallispuistoksi."

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ehdotuksesta hallituksen esitykseksi Hossan kansallispuistosta.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
